

Psikoloji Cinsiyeti Görürse Ne Olur?

Feminist Psikoloji Seminer Dizisi

Ekim 2025-Haziran 2026

“Psikolojinin, kadınların gerçekte neye benzediğini, neye ihtiyaçları olduğunu ve ne istediklerini bilmediği için söyleyecek hiçbir şeyi yoktur”

Weisstein, 1968

Psikoloji bir bilim olma yolculuğunda uzun yıllar boyunca bireyin davranışları ve zihinsel süreçlerini anlamaya odaklandı. Ne var ki bunu yaparken depolitize olmayı amaçlayarak ve bağlamı gözetmeden, kısıtlı konuları ve deneyimleri kapsayarak, cinsiyet ve güç ilişkilerini göz önünde bulundurmada bilgi üretmeye devam etti. Feminist hareketin yükselişi ile psikolojinin nasıl bir bakış açısı ile bilgi üretme iddiasında olduğu eleştirilmeye başlandı.

Feminist psikologlar, geleneksel bilimsel paradigmalara meydan okuyarak, bireyin toplumsal bağlamını ve ötekileştirilmiş kimliklerin deneyimlerini görünür kılmaya başladılar. Önemli bir tarihi olay olarak Naomi Weisstein’in “Çocuklar, mutfak ve kilise: Bilimsel Yasa Olarak Psikoloji Kadını İnşa Ediyor (1968) isimli makalesi ilk eleştirilerden biri oldu. Uzun zamandır feminist psikoloji alanında yapılan çalışmalarla hem teorik hem uygulamalı alanlar içerisinde eleştiriler zenginleşmiştir. Ortaklaşılana en önemli noktalardan biri elbette psikoloji biliminin kadınların ve LGBTİQ+’ların deneyimlerini göz ardı ederek veya bunları patolojikleştirme dolayımı ile ileri sürülen “bilgiyi” eleştiriyor olmasıdır.

Dünyanın Batılı ülkelerinde feminist psikolojinin meşrulaşması adına pek çok gelişme yaşanmıştır. Bunlar arasında meslek örgütlerinde kadın ve LGBTİQ+ alt çalışma gruplarının kurulması, üniversitelerin psikoloji lisans ve lisans üzeri eğitimlerinde müfredatta temel dersler arasına bu içeriklerin eklenmesi ve yürütülen ulusal ve uluslararası bilimsel etkinlikler örnekler olarak verilebilir. Türkiye’de feminist psikoloji alanında kişilerin tek tek kendi alanlarında teorik ya da pratik çalışmaları bulunmaktadır. Ancak alanın meşruiyetini sağlamak adına atılması gereken pek çok adım bulunmaktadır.

2025 yılında ilk serisini tamamlayarak motivasyonumuzu arttırdığımız seminer dizisine dokuz aylık daha kapsamlı bir dönemle devam ediyoruz. Bu yeni seminer dizisi ile gelecekte gerçekleşmesini dilediğimiz yeni yolların temellerini güçlendirmek için sizleri seminer programımıza davet ediyoruz. Planladığımız **feminist psikoloji seminerleri dizisi** aşağıdaki gibidir:

- Feminist Psikoloji ve Temel Kavramlar
- Psikoloji Tarihinde Feminizm
- Psikolojide Feminist Araştırma Yöntemleri
- Feminist Psikoloji ve Psikoterapi
- Feminist Terapide Müdahale Yöntemleri
- Feminizm ve Varoluşçuluk
- Feminizm ve Psikanaliz
- Çokkültürlülük ve Sömürgecilik
- Afet/Acil Durumlarda Feminist Ruh Sağlığı Müdahalesi: Duygusal İlk Yardım
- Feminist Psikolojide Güncel Konular
- Feminist Sosyal Psikoloji
- Feminist Sosyal Hizmete Giriş
- Transfeminist Sosyal Hizmet Uygulamaları
- Cinsel Kimlikte Çeşitlilik ve Ruh Sağlığı
- Feminizm ve Aile
- Eleştirel Erkeklik İncelemeleri
- Beden ve Cinsellik
- Travma
- Feminist Psikoterapide Şiddetle Çalışma
- Feminist Uygulamalarda Etik Tartışmalar

Katılım Koşulları:

- Bu dönemki çalışmalarımıza psikoloji, psikolojik danışmanlık ve rehberlik sosyal hizmet ve psikiyatri alanlarında en az üç yıl aktif mesleki deneyimi bulunan katılımcılar kabul edilecektir.
- Oturumlar her ay üç salı akşamı 20.00-22.00 arasında ikişer saatlik oturumlar halinde çevrimiçi yürütülecektir. Oturumlar kaydedilmeyecektir.
- Tüm oturumların içerikleri ve öneri okuma listeleriyle ilgili bilgi başvuru sahipleri ile paylaşılacaktır.
- Kontenjan 50 kişi ile sınırlıdır. Kadın ve LGBTİ+ dernekleri ile gönüllü çalışma yürüten meslek uzmanlarına öncelik verilecektir. Tüm başvuru sahiplerine kontenjan kısıtı nedeni ile olumlu veya olumsuz dönüş yapılacaktır.

Bu seminer dizisindeki öncelikli amacımız psikologların, psikolojik danışmanların, sosyal hizmet uzmanlarının ve psikiyatrların çalışmalarını feminist perspektifle yürütmelerini desteklemek, psikoloji ve feminizm alanlarının kesişimini arttırmak ve psikoloji çalışmalarında feminist perspektifi yaygınlaştırmaktır. Birlikte düşünmek, üretmek ve pratiğe dökebileceklerimiz için aşağıdaki başvuru formunu doldurmanızı rica ediyoruz. **Kayıt formu 17 Eylül 2025, Çarşamba 17.00'ye kadar açık olacaktır.**

Kayıt Formu:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc6ai67uwn8Q8079JaGJrjUpwBSQ_HUu6UkzrNBn2fbXR0DHw/viewform?usp=header

Seminerlerdeki Kolaylaştırıcılar:

Anıl Özge Üstünel (Akademisyen/Psikolog)
Aysel Gürel Kayaoğlu (Sosyal Psikolog)
Aysel Yıldırım (Sosyal Hizmet Uzmanı)
Beyza Bilal (Psikolog)
Buket Kılıçer (Psikolog)
Buket Yağcı (Felsefeci)
Erman Örsan Yetiş (Sosyolog)
Halil Pak (Sosyolog/Sosyal Hizmet Doktora Öğrencisi)
Koray Başar (Psikiyatr)
Leyla Soydinç (Psikolog)
Özge Savaş (Psikolog)
Pınar Önen (Psikolog)
Rengin Güvenç (Psikiyatr)
The Coalition of Feminists for Social Change - COFEM
Tuğçe Yasin (Psikolog)

ve

Birinci Dönem Katılımcıların Sunumları

Cemre Öztoprak (Psikolojik Danışman)
‘Sevgi mi, Bağ mı, Bağımlılık mı? Feminist Psikolojide Travma Bağını Anlamak’

Merve Yüksek (Psikolojik Danışman)
‘Çocuklarla Çalışmakta Feminizmin Rolü: Hak Temelli Bir Psikososyal Yaklaşım’

Serhat Macit (Psikolog)
‘Örselenmiş Kadın Sendromuna Feminist Psikoloji Açısından Bakabilmek’

Derya Gezer (Klinik Psikolog)
‘Terapist ve Danışan İlişkisinde Eşitlik-Diyalog İlişkisi’

Takip için:

<https://www.instagram.com/feministpsikolojiseminerleri>

Feminist Psikoloji Seminerleri adına

Buket Kılıçer
Beyza Bilal